

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

رقم جدید کجند

سرمدار

مناسب کاشت در اقلیم معتدل کشور

سال معرفی: ۱۳۹۸

سردار

رقم جدید کنبجد سردار مناسب کاشت در اقلیم معتدل کشور

در راستای توسعه زراعت کنبجد در اقلیم معتدل کشور، اصلاح و استفاده از ارقام پرمحصول با طول دوره رشد کوتاهتر، اثرگذار و حائز اهمیت ویژه است. با هدف معرفی رقم کنبجد پرمحصول با طول دوره رویش نسبی کوتاهتر و نیز سازگار با شرایط آب و هوایی مناطق معتدل، در سال ۱۳۸۲ دورگ منتج به رقم سردار (حاصل از تلاقی یکتا × اولتان) ایجاد گردید. در بررسی سازگاری و مقایسه عملکرد در شرایط اقلیم معتدل کشور که در کرج، مشهد و مغان و در دو سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ انجام شد، رقم جدید سردار، با عملکرد ۱۲۲۵ کیلوگرم در هکتار نسبت به شاهد اولتان با عملکرد ۱۰۱۳ کیلوگرم در هکتار به میزان ۲۰/۹ درصد برتری داشت. در پروژه‌های تحقیقی ترویجی که در استانهای خراسان و اردبیل (دشت مغان) و در سال ۱۳۹۴ انجام شد، میانگین عملکرد رقم جدید سردار ۱۳۷۵ کیلوگرم در هکتار ثبت شد که نسبت به شاهد اولتان با متوسط عملکرد ۱۰۲۹ کیلوگرم از ۳۳/۶ درصد برتری برخوردار بود. طول دوره رسیدگی که در مناطق معتدل از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است در خراسان و دشت مغان برای این رقم نسبت به شاهد ۱۰ و ۷ روز کمتر بود و از این دیدگاه برخوردار از صفت یاد شده گام مهمی در توسعه زراعت گیاه در تناوب زراعی نیمه شمالی و مناطق معتدل محسوب می‌گردد. در سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶، ارزیابی پاسخ لاین‌های کنبجد در شرایط خزانه بیماری برای بیماریهای بوته‌میری فیتوفترائی و پوسیدگی ذغالی در کرج انجام و بر اساس نتایج ثبت شده، این رقم در گروه مقاوم قرار گرفت. ارزیابی کیفی نشان داد که بذر رقم سردار با برخورداری از ۵۶ درصد روغن واجد استاندارد از نظر پروفایل اسیدهای چرب می‌باشد. ویژگیهای ممتاز رقم سردار، برتری عملکردی دانه در مقایسه با شاهد اولتان (بیش از ۲۰ درصد)، افزایش عملکرد روغن با بیش از ۱۹ درصد در واحد سطح، طول دوره رویشی کوتاهتر، برخورداری از سه کپسول در محور برگ و تحمل نسبی به بیماری‌ها می‌باشند.

جدول توجیه اقتصادی رقم سردار جهت کشت در مناطق معتدل کشور

مناطق مناسب کشت	پیش بینی سطح جایگزینی طی دوره ۷ ساله (هکتار)	تفاوت میانگین عملکرد با شاهد (کیلوگرم در هکتار)	میزان افزایش تولید(تن)	ارزش حال منافع ناخالص آبی تولید رقم در یک دوره ۷ ساله(میلیون ریال)
مناطق معتدل عمدتاً در نیمه شمالی کشور	۳۰۰۰	۲۱۲	۶۳۶	۲۱۹/۲

❖ قیمت هر کیلو کنبجد ۲۰۰،۰۰۰ ریال برای سال اول در نظر گرفته شده است

ویژگی‌های زراعی و مورفولوژیک رقم سردار

یکتا × اولتان	شجره
منطقه معتدل	اقلیم مناسب
چندشاخه	وضعیت شاخه‌بندی
۱۲۰	میانگین ارتفاع گیاه (سانتی متر)
سفید به صورتی	رنگ گل
۳	تعداد کپسول در پایه برگ
۲/۹۷	وزن هزار دانه (گرم)
۱۳۵۲	عملکرد دانه در آزمایشات (کیلوگرم در هکتار)
۵۶/۰۹	درصد روغن
۷۵۸	عملکرد روغن (کیلوگرم در هکتار)
قهوه‌ای	رنگ بذر
۱۰۸	تعداد روز تا رسیدگی فیزیولوژیک (روز)
۴۸	ارتفاع اولین غلاف از سطح زمین (سانتی‌متر)
مقاوم	واکنش به بیماری بوته میری (پوسیدگی ذغالی و فوزاریوم)

مجری مسؤل

سعداله منصوری

سایر مجریان

امیر غریب عشقی، نرجس کازرانی، احمد آیین، بصیر صمدی فیروز آباد، صابر سیف امیری، سید حمید رضا رضانی، عباس فلاح طوسی، حمید صادقی گرمارودی

مؤسسه تحقیقات اصلاح و
Improvement Institute

WWW.SPII.ir

روابط عمومی